

MATEŘSKÁ ŠKOLA ŽICHOVICE
OKRES KLATOVY, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE
ŽICHOVICE 57, 342 01 SUŠICE

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Projednáno a pedagogické radě dne 27.8. 2017

Zpracovala: Marta Látalová, ředitelka MŠ

OBSAH:

1. Identifikační údaje o mateřské škole
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Vzdělávací obsah
7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Čj.: ŠVP - 9/ 17
Název školy: Mateřská škola Žichovice, okres Klatovy, příspěvková
organizace Adresa : Žichovice 57
Telefon: 376 596 128
E- mail: skolkazichovice@tiscali.cz
Právní forma: příspěvková organizace
Zřizovatel: Obec Žichovice, Žichovice 190, 342 01 Sušice
Kapacita: 28 dětí
Provozní doba: 6: 15- 16: 15
IČ: 606 10 727
Webové stránky: www.skolkazichovice.cz
IZO:
Zpracovatel ŠVP: Marta Látalová, ředitelka
Název ŠVP: „Krok za krokem školkovým rokem“

Personální obsazení :

Mateřská škola: Marta Látalová- ředitelka, kvalifikovaná
Eva Turková - učitelka , kvalifikovaná
Jaroslava Ježková – učitelka na zkrácený úvazek

Školní jídelna- výdejna: Markéta Slunková - pomocná kuchařka, administrativní pracovnice,
Mateřská škola Žichovice je zapsána do sítě škol na základě zákona č.561/2004Sb., o předškolním
základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání(školský zákon), ve znění pozdějších
předpisů, jako škola a na základě § 7 je součástí vzdělávací soustavy.
Školní vzdělávací program mateřské školy je zpracován dle Rámcového vzdělávacího programu pro
předškolní vzdělávání.

Doba platnosti: 8 let(září 2017- srpen 2025)

2. Obecná charakteristika školy:

Naše mateřská škola je vesnická mateřská škola s věkově heterogenní skupinou dětí.

Budova je přízemní, obklopená zámeckým parkem a velkou zahradou. Původně sloužila jako domek pro zahradníka. Po 2. světové válce byla svépomocí občanů přestavěna na mateřskou školu a v rámci tehdejší brigádnické akce tzv. „ Akce Z“ byla přistavěna herna a vybavena velká přilehlá zahrada.

Mateřská škola prošla dvěma většími rekonstrukcemi, které měly zajistit hlavně plnění legislativních hygienických požadavků a norem. V roce 1992 proběhla přestavba umývárny a WC dětí i dospělých, kanceláře ředitelky, hygienického zázemí kuchařek a skladových prostor pro kuchyni. Byla vyměněna střešní krytina. Na jaře 2006 byly odstraněny ze zahrady nevyhovující herní prvky- tedy prakticky vše , kromě pískoviště. V roce 2016 se nám podařilo díky dotaci od firmy ČEZ, která činila 150 000 Kč , pořídit nové vybavení(dvojhoupačka, pyramida, houpačka pro malé děti, kolotoč). V létě 2001 byla školní jídelna přestavěna na výdejnu. Přibýly dvě úklidové komory, umývárna pro kuchařku. Byla vyměněna umyvadla a dětské záchody- nyní nás čeká nová rekonstrukce(výměna vodovodního potrubí, umyvadla, závěsné WC obklady a dlažby. Stavební úpravy a zásahy mohou být kvůli požadavkům památkářů jen v rámci stávající budovy, nelze přistavovat ani měnit půdorys. V roce 2017 proběhla v celé budově výměna všech oken a vchodových dveří.

MŠ vždy vařila ve školní jídelně obědy nejen pro své děti a zaměstnance, ale i pro žáky ZŠ, kterým se jídlo dováželo přes park, do budovy zámku, kde bývala školní jídelna výdejna a družina. Od 3.9. 2007 dovážíme obědy z OD Soběšice, které není v rejstříku škol. Připravujeme pouze svačiny a přesnídávky.

Příroda v okolí mateřské školy je velmi krásná a snažíme se ji co nejvíce využívat. Dětem však dopřejeme i výhod města. Jednou měsíčně navštívíme divadlo v Sušici, pravidelně jezdíme na vzdělávací akce do envirocentra PROUD v Horažďovicích, účastníme se pískování v Sušici na ostrově Santos, zveme divadlo do MŠ , spolupracujeme se Základní školou Žichovice a s MŠ Rabí , jezdíme na plavání do sušického bazénu a na závěr školního roku připravíme zajímavý výlet.

3. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ:

Budova je velmi stará, technický stav je poměrně dobrý, čeká nás výměna vodovodního potrubí, sanitární keramiky a obkladů.

Třída je jedna rozdělená na dvě části. V jedné jsou stoly a židle ve dvou velikostech (zde se děti stravují), relaxační zóna, drobné hry vhodné ke stolku a velký stůl určený k malování, kreslení, modelování a jiným výtvarným činnostem.

Ve druhé třídě je prostor určený k alternativním činnostem (tanečky, cvičení, závody a soutěže, konstruktivní hry). Po obědě se zde rozkládají lehátka určená k odpolednímu odpočinku. Každé dítě má svůj úložný prostor na lůžkoviny a peřinu s polštářem označené vlastní značkou.

Vybavení obou tříd se velice změnilo. V první místnosti starý nefunkční nábytek nahradily pěkné barevné skříně se šuplaty, byl zakoupen velký pracovní stůl na výtvarnou výchovu s nastavitelnou výškou, vyměn koberec a lino. Také jsme vytvořili relaxační koutek vhodný k odpočinku, nebo prohlížení knih či pro hru s panenkami.

Ve druhé třídě jsme položili nový koberec a zakoupili nové skříně na ukládání lehátek, lůžkovin, náhradního prádla a ručníků.

V celé budově byla vyměněna okna, což umožňuje jednodušší, bezpečnější větrání a větší izolaci. Do šaten jsme nainstalovali nové šatní skříňky pro každé dítě, opatřené značkami, do umývárny police na ručníky a na WC zábrany mezi jednotlivé toalety.

Školní zahradu využívá pouze naše MŠ. Nové zahradní prvky se nám podařilo získat z dotace od firmy ČEZ v hodnotě 150 000. Na zahradě v případě příznivého počasí probíhají veškeré činnosti (cvičení, kreslení, malování, vystřihování a další výuka). Byl postaven nový altán, který využíváme za deštivého nebo velmi teplého počasí.

O výzdobu interiérů se starají děti, pomáhají udržovat zahradu. Školka je velmi dobře vybavena hračkami, pomůckami i dětskou literaturou. Televizi nemáme, preferujeme mluvené slovo, každý den dětem čteme před odpočinkem. Hračky si děti vybírají sami, po ukončení hry je opět uklidí nebo vystaví.

Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů.

Záměry: rekonstrukce umývárny a toalet, výměna dlažby na chodbách, výměna vnitřních dveří, dovybavení druhé místnosti nábytkem a dovybavení zahrady

Životospráva:

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných norem. Jídlo dovážíme z OD Soběšice (družstvo není zařazeno do školských zařízení), kde se řídí dle spotřebního koše určeného pro předškolní vzdělávání. Přesnídávky a svačiny se připravují v naší kuchyni, děti dostávají zeleninu, ovoce, luštěniny, ryby...

Mazi jídly dodržujeme určené intervaly (2:45-3:00). Pití mají děti k dispozici po celý den (čistá voda a neslazený ovocný čaj). Na zahradě mají možnost napustit si vodu z pítka.

Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby alespoň ochutnaly a naučily se jíst i to co neznají. Naše MŠ je vedena jako typ školního stravování školní jídelna- výdejna.

Záměry: učit děti zásadám správného stolování, prostřednictvím pobytu venku poskytovat dětem dostatek prostoru pro pohyb, co nejvíce činností přenášet ven, otužovat děti vzduchem a sluncem

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY:

Všichni zaměstnanci naší mateřské školy se snaží především o to, aby dítě navštěvovalo školku rádo, aby si zde našlo kamarády naučilo se spoustu zajímavých věcí a získalo kladný vztah k místu ve kterém žije. Přáli bychom si, aby měly rády floru i faunu kolem nás a pomáhaly ji chránit pro další generace. Tak napomůžeme tomu, aby se děti po ukončení studia opět vracely domů a chtěly zde žít, pracovat a vychovávat své děti. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Učí se dodržovat potřebný řád, který je vyvážený volností. Převažuje kladné hodnocení, povzbuzení. Učíme děti nebát se, získat sebedůvěru a samostatně pracovat aby byly připraveny na vstup do základní školy se kterou úzce spolupracujeme.

Vytváříme jasná pravidla jak se chovat ve třídě a ke kamarádovi, učíme je vzájemné ohleduplnosti a toleranci. Učitelka sleduje vztahy mezi dětmi a nenásilně do nich zasahuje a ovlivňuje je prosociálním směrem aby se tak předešlo například šikaně.

Zakládáme si na častém pobytu venku, využíváme školní zahradu, louky a lesy, navštěvujeme místní sádky, chodíme na dlouhé procházky pozorovat mravence či krmit ovce. Veškerou odpolední i dopolední činnost se snažíme směřovat do venkovních prostor. Pouze v některých případech zůstáváme uvnitř mateřské školy (špatné povětrnostní podmínky, mráz pod -10°C , déšť...).

Při odpoledním odpočinku všechny děti odpočívají 30 minut, poté jsou některým z nich nabídnuty tiché hry ve třídě.

Nové děti mohou prvních čtrnáct dní doprovázet rodiče nebo je možno zvolit jinou alternativu, aby si dítě ve školce lépe zvyklo.

Práva a povinnosti dětí: vycházejí z Úmluvy o právech dítěte- viz příloha č.1

Práva a povinnosti rodičů: musí být seznámeni se školním řádem a respektovat ho- znát a respektovat pravidla soužití, která v MŠ platí- před nástupem dítěte do MŠ využívat adaptační režim- možnost vstupovat do třídy, pozorovat nebo se účastnit činností, spolupracovat s učitelkou i dětmi- po domluvě s učitelkou přivádět dítě do MŠ kdykoli během dne- konzultovat s učitelkou cíle výchovy svého dítěte

Práva a povinnosti ředitelky: vytvářet optimální podmínky k práci, využívat zaměstnanců i rodičů- nést zodpovědnost za vytváření koncepce rozvoje

Práva a povinnosti ostatních zaměstnanců: znát respektovat a používat dokumenty MŠ- zachovávat mlčenlivost o citlivých údajích dětí i jejich rodin

Záměry: umožňovat adaptační proces, dětem naslouchat, dávat jim najevo sympatie, porozumění, nepoužívat negativní komentáře a odsudky, ale ani neadresné pochvaly, nepodporovat nezdravou soutěživost dětí.

Organizace školy:

Po příchodu do třídy si děti vybírají hry dle vlastní volby. Dětem, které si neví rady, učitelka pomůže do hry se zapojit.

Orientační hodinové rozvržení denního režimu:

6:15- 8:00 hodin	scházení dětí (později po předchozí domluvě)
8:00- 8:45 hodin	volné hry dětí, hygiena
8:45- 9:00 hodin	přesnídávka
9:00- 11:45 hodin	řízená činnost, pobyt venku, hygiena
11:45- 12:15 hodin	oběd
12:15- 16:15 hodin	odpolední odpočinek nebo klidné činnosti, svačina, hygiena, volné hry(pobyt na zahradě), rozcházení dětí

Záměry: uspokojovat emocionální, psychické potřeby dětí, děti nepřizpůsobovat organizačnímu řádu dětí, ale organizaci života v MŠ přizpůsobovat momentálním potřebám dětí.

Řízení mateřské školy:

Školu řídí ředitelka MŠ a zapojuje do řízení ostatní pracovníky, vytváří atmosféru důvěry a tolerance. Do plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy jsou zapojeni všichni zaměstnanci, snažíme se o maximální funkčnost a provázanost všech oblastí práce. Povinnosti a kompetence jsou vymezeny v pracovních povinnostech každého zaměstnance. Služby učitelek jsou rozvrženy tak, aby při všech činnostech byla zajištěna dětem dostatečná péče a jejich bezpečnost. Všichni zaměstnanci se chvají k sobě navzájem, k dětem i k zákonným zástupcům s respektem a ctí důvěrné informace a soukromí.

Informace o dění v MŠ jsou poskytovány přímo v MŠ písemnou nebo ústní formou, nebo obvyklým způsobem mimo MŠ (webové stránky školy, vývěska, obchod).

Ředitelka vyhodnocuje práci zaměstnanců (pedagogické a provozní porady), pozitivně je motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Ředitelka vypracovává ŠVP PV ve spolupráci s učitelkou, její kontrolní a evaluační činnosti zahrnují veškerý chod MŠ.

Mateřská škola spolupracuje s Obecním úřadem Žichovice, se ZŠ Žichovice, s MŠ Rabí, s Envirocentrem Proud Horažďovice, s logopedem a PPP Klatovy.

Záměry: pěstovat v MŠ ovzduší důvěry a tolerance
zapojovat spolupracovníky do řízení MŠ
využívat zpětnou vazbu ke zkvalitnění práce a chodu celé MŠ

Personální a pedagogické zajištění :

Personální obsazení: ředitelka Marta Látalová, kvalifikovaná

učitelka Eva Turková, kvalifikovaná

učitelka Jaroslava Ježková, kvalifikovaná, zkrácený úvazek

Učitelka i ředitelka se každoročně zúčastňují akreditovaných seminářů, i když to klade zvýšené nároky na zajištění provozu MŠ.

Záměry: - vyhledávat možnosti dalšího vzdělávání
- zajišťovat specializované služby dle požadavků pedagogů a rodičů

Spoluúčast rodičů:

Rodiče mají možnost spolupodílet se dění v MŠ, účastnit se různých akcí a podle svého zájmu vstupovat do her dětí. Jsou pravidelně a včas informováni o tom co se v MŠ děje.

Jsou pravidelně informováni o opospívání jejich dítěte a o jejich pokrocích v rozvoji i učení.

Zaměstnanci chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost jejich svěřených vnitřních záležitostech. Nezasahují do života a soukromí rodiny. Pomáhají rodičům s péčí o jejich děti nabízejí rodičům poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Záměry:- v přímé komunikaci si ujasňovat vzájemné požadavky a očekávání
- zajišťovat dostatečnou informovanost o dění v MŠ

- pokračovat v tradici hojně navštěvovaných besídek a jarních slavností

Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/ 2016Sb. O ovzdělávání žáků se zvláštními potřebami žáků nadaných. Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními se zabezpečuje:

- uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizace všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráce s odborníky mimo oblast školství
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s platnými právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatřeními

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V mateřské škole se vytváří podmínky k největšímu využití potencialu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti . To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Dítě, které vykazuje známky nadání , plně podporujeme a snažíme se mu vytvořit vhodné podmínky stimulován rozvoj jejich potencialu. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby se nadání dítěte mohlo projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Mateřská škola zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahví až čtvrtého stupně podpory.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Jsou-li do MŠ přijaty děti mladší tří let, snažíme se zajistit podmínky pro jejich výchovu, vzdělávání a péči. MŠ je jednotřídní, děti mladší tří let jsou s dětmi od tří do sedmi let. Zatím žádné mladší dítě naši MŠ nenavštěvuje, ale již nyní se snažíme školku na tuto skutečnost připravit.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Přijímání dětí: Mateřská škola je jednotřídní. Děti jsou přijímány od 2 do 7 let, přičemž přednost mají vždy děti s povinnou předškolní docházkou(děti, které dosáhnou v daném školním roce 6-ti let , nebo děti s odkladem školní docházky). Tyto děti musí navštěvovat MŠ denně po dobu nejméně 4 hodin (8- 12hod). Pokud se výuky nezúčastní, musí zákonný zástupce neprodleně oznámit do MŠ

důvod nepřítomnosti a po opětovném příchodu doložit omluvenkou do tří dnů.

Charakteristika třídy: V heterogenní věkové skupině jsou zachovány a rozvíjeny přirozené vazby dětí v rodině, širším příbuzenstvu i vesnickém dětském společenství.

Metody , formy a prostředky vzdělávání:

Pokud mají být činnosti pro děti přínosem, mají být zábavné , radostné, dobrovolné, spontánní a svobodné, mají mít charakter hry. Ta je v předškolním věku nezastupitelnou činností a základní aktivitou. Hra je využívána jako nejdůležitější metoda, forma i prostředek vzdělávání.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název: „ Krok za krokem školkovým rokem“

Filozofie vzdělávacího programu

Naše mateřská škola chce být v dnešním světě místem klidu. Místem , kde je možné si po ranním chvatu doma oddechnout, povyprávět paní učitelce, přitulit se, zadovádet si. Místem, kde nevadí odštířky na koberci, modelína na stole, utajená čára fixem kdekoliv. Místem bez televize, kde se po obědě čtou a vypráví pohádky a poslouchají písničky.....

Cíle:- naplňovat potřeby dětí

- naučit je pohybovat se ve světě, do kterého vyrůstají(při respektování nezastupitelného místa rodiny pro utváření osobnosti každého dítěte)
- vést ke zdravému způsobu života
- rozvíjet základy zdravého sebevědomí a jistoty, zároveň učit empatii a společnému soužití

Metody, formy a prostředky práce :

METODY: Vzdělávání v MŠ se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích, na základě prožitkového a interakčního učení- učitelka využívá a rozvíjí náhodně vzniklé situace nebo prožitky navozuje záměrně.

Rozvíjení vztahů mezi dospělými a dětmi i dětmi navzájem rozvíjejí interaktivní a prosociální hry. Děti pracují s různými materiály, docházejí k určitým poznatkům metodou pokusu a omylu. Snažíme se potlačovat neefektivní, ale zažité, způsoby komunikace- nepřiměřené vysvětlování, poučování, pokyny, příkazy, zákazy, kritika, zaměření na chyby, srovnávání. Učíme se je nahrazovat efektivnějšími.- podávání informací, konstatování, popis. Učíme se vyjadřovat vlastní potřeby, dávat dětem možnost volby a prostor pro aktivitu.

FORMY: spontánní hra, řízené společné činnosti, vycházky, výlety, návštěvy hudebních a divadelních představení, rituály, oslavy, slavnosti, akce pro rodiče

PROSTŘEDKY: hry(spontánní i s pravidly), pohybové aktivity, praktické činnosti, dramatizace, pozorování, pokusy, práce s různými materiály a technikami, hra na dětské hudební nástroje, didaktická technika, knihy, v omezené míře CD.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

„Krok za krokem školovým rokem“

Náš Švp vychází z pravidelného střídání ročního období. To je na vesnici uprostřed přírody, patrnější a konkrétněji ovlivňuje život dětí. Určitá pravidelnost, opakování činností, rituálů, svátků, slavností na straně jedné vyhovuje mentalitě předškolního dítěte. Určitá nevypočitatelnost přírody, nečekané a neplánované situace, novinky na straně druhé zčeří poklidnou hladinu a jsou vítaným zpestřením školkového života. A ŠVP PV dává možnost na ně reagovat.

Integrované bloky:

- 1) START
- 2) PODZIM
- 3) ZIMA
- 4) JARO
- 5) LÉTO

Vzdělávací nabídka vychází ze vzdělávací oblasti RVP PV, který zahrnuje všechny dílčí vzdělávací cíle, vzdělávací nabídku, očekávané výstupy.

Na tvorbě integrovaných bloků se podílely obě učitelky, další rozpracování provádí každá sama.

Poznámka : názvy písní a básní v závorkách slouží jako inspirace, ne v každém školním roce jsou všechny a ve stejném rozsahu použity.

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti oblastí: biologické(dítě a jeho tělo), psychologické(dítě a jeho psychika), interpersonální(dítě a ten druhý), sociálně – kulturní a enviromentální(dítě s svět). Každá oblast zahrnuje vzájemně propojené kategorie : dílčí cíle(to, co pedagog podporuje), vzdělávací nabídku a očekávané výstupy.

Při své práci sledujeme rámcové cíle: rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání, získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako osobnost působící na své okolí.

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence činností a občanské.

Uspořádání témat:

START:

- **Vítejte v naší školce**
- **Všichni jsme kamarádi**
- **Moje rodina**
- **moje země, vesnice a lidé kolem nás**

- PODZIM:**
- Šel zahradník do zahrady
 - Až já budu velká (povolání, lidské činnosti)
 - Dopravní prostředky
 - Ukaž, co už umíš

- ZIMA:**
- Masopustní rej
 - Narozeninové dny
 - Čerte, čerte, čertíku
 - Vánoční těšení
 - Malované vajíčko
 - Maminka má svátek

- JARO:**
- Moje tělo
 - Cesty ke zdraví
 - Malí sportovci

- LÉTO:**
- Chytré knihy
 - Živá a neživá příroda
 - Tajemství vesmíru, jak plyne čas
 - Barevný svět

Název integrovaného bloku	Start
Area	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem ITB Čas pro lidi je připravit všem dětem radost a pomoci jim orientovat se v novém prostředí, podporovat utváření vztahů s dospělým, zajišťovat pohodu těchto vztahů. Děti se seznamují učí v skupině, v společnosti, rodině. Společně utváří pravidla pro děti i dospělé.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	Tento ITB je více zaměřen na komunikaci a mezilidské vztahy. ITB vymezen tématy, která jsou otevírána v průběhu celého roku, někdy aktuálnímu zájmu dětí. Témata ITB se prolínají, mají různou dobu t Předpokládaná doba většiny témat je jeden týden, ale toto je pouze na konkrétní situaci a zájmu dětí. Vzdělávací nabídka i výstupy ITB jsou zde pouze nastíněny, blíže j konkrétních tématech. Děti pracují v centrech aktivit s rozmanitou preventivou je zařazována průběžně, podle potřeby.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně	kompetence k učení: <ul style="list-style-type: none"> • soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všimá si souvislost užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí

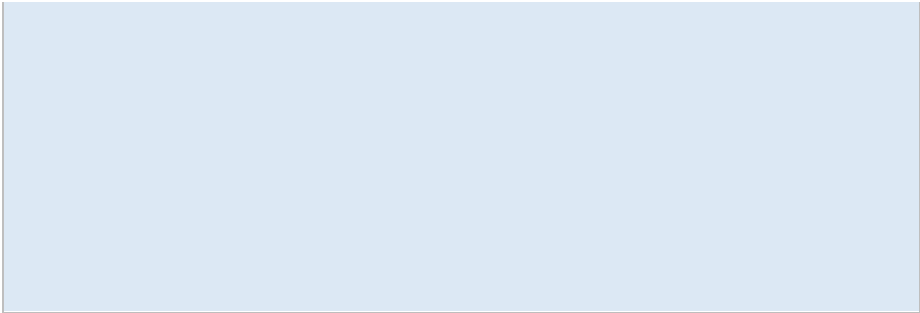
kompetence k řešení problémů:

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí

komunikativní kompetence:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje na dialog
 - se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozum

Název integrovaného bloku	P o d z i m
	<p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej • projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
Způsob hodnocení dětí	<ul style="list-style-type: none"> • portfolia a práce dítěte • diagnostiky a individuální plány dítěte • konkrétní zpětná vazba dítěti • rozhovory a tvorba společných strategií s rodiči, případně spolupráce s odborníky ŠPP, ŠPZ • komunitní, hodnotící kruh
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	<p><u>Vítejte v naší školce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • děti se seznamují s prostředím školky • probíhá adaptace na nové prostředí a odloučení od rodičů • poznávají základní pravidla, pomáhají se stanovením pravidel • orientují se v okolí školky, na školní zahradě Všichni

jsme kamarádi

děti navazují přátelské vztahy
učíme se řešit vzniklé situace, být tolerantní k ostatním
učíme se spolupracovat a komunikovat
učíme děti zdvořilostním návykům, dbáme na soukromí všech
učíme se žít ve společenství ostatních lidí, přijímat základní hodnoty
v tomto společenství uznávané Moje RODINA

- děti poznávají různé role člověka ve společnosti, v rodině
- rozlišujeme co je soukromá věc
poznáváme rodinné příslušníky, rodinné zázemí dětí
, učíme se respektovat a tolerovat ostatní

Název integrovaného bloku	Start
	<ul style="list-style-type: none"> • učíme se orientovat kde žijeme, kde je náš dům, byt Moje země, město a lidé kolem nás <ul style="list-style-type: none"> • poznáváme svoje město, okolí • získáváme poznatky o své zemi a hlavním městě, o celém světě • poznáváme jiné kultury, učíme se nepovyšovat nad ostatní • učíme se být tolerantní k ostatním, kteří jsou „jiní“ svojí barvou kůže, chováním, k handicapovaným

Čas pro lidi	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	pohybovat se bezpečně samostatně i ve skupině dětí	vycházky do okolí školy, pohyb v prostoru zahrady MŠ, v budově MŠ
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)		pohybové činnosti v MŠ, na zahradě MŠ, hřišti
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a	pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)zvládat	konstruktivní a grafické činnosti manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním

Start	vzdělávání	
výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami	práce v centrech aktivit spontánní hra
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat	jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)	toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník), samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky, samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek, postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky	kresba postavy, detaily těla i obličeje
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)	rozvoj komunikativních dovedností,	komunitní kruh, hodnotící kruh
vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)	společenských návyků při rozhovoru, umět naslouchat	práce v centrech aktivit spontánní hra dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)

poznat napsané své jméno		hry s písmeny, práce s knihami
--------------------------	--	--------------------------------

Start	vzdělávání	
	poznat svoje napsané jméno, mít zájem o psanou podobu slova	práce v centrech aktivit
poznat napsané své jméno	vytvořit si a používat vizitku	hry s písmeny, práce s knihami práce v centrech aktivit
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	naučit se krátká říkadla, písničky,	artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	popěvky, doprovodit je pohybem, mít radost z pohybu	práce v centrech aktivit dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. práce v centrech aktivit spontánní hra
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	rozvoj pravolevé orientace, orientovat se v prostoru i na ploše	jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
		vycházky do okolí školy, pohyb v prostoru zahrady MŠ, v budově MŠ

Start	vzdělávání	
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)		manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním práce v centrech aktivit spontánní hra kresba postavy, detaily těla i obličeje
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci práce v centrech aktivit spontánní hra
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	přijmout a respektovat společně utvářená a pochopená pravidla	komunitní kruh, hodnotící kruh
respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti		práce v centrech aktivit
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)		činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

Start	vzdělávání	
ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování		pohybové činnosti v MŠ, na zahradě MŠ, hřišti
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti		
adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody	přijímat pobyt v mateřské škole jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)	práce v centrech aktivit
odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory		činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)		
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)		
uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je		

Start	vzdělávání	
ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování		
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti		
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je	komunitní kruh, hodnotící kruh
respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti		práce v centrech aktivit
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti		činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých	práce v centrech aktivit
respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti		činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
		pohybové činnosti v MŠ, na zahradě MŠ, hřišti

Start	vzdělávání	
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)		činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	mít schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat, navazovat dětská přátelství, vztahy s dospělými	komunitní kruh, hodnotící kruh
prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)		práce v centrech aktivit
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)		spontánní hra
ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování		činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

Start	vzdělávání	
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti		činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)	přístupovat k ostatním bez předsudků, bez projevů rasismu	komunitní kruh, hodnotící kruh práce v centrech aktivit spontánní hra dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.) činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
	pojmenuje části těla	jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. práce v centrech aktivit kresba postavy, detaily těla i obličej pohybové činnosti v MŠ, na zahradě MŠ, hřišti
vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)	chová se k ostatním s úctou, vnímá jejich potřeby, jedná nesobecky	činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) činnosti zaměřené na adaptaci dítěte na nové prostředí, nové lidi

Podzim

Název integrovaného bloku	Podzim
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem ITB je osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí. Pochopit, že působením člověka mohou prostředí chránit, ale i ničit, vytvářet nové hodnoty, poznávat a vážit si krás přírody. Vážit si práce své i ostatních, umět ji ocenit. Nebát se chybovat, ale nést zodpovědnost za svoje konání.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	Tento ITB je více zaměřen na kontrast praktických a teoretických činností, na získání praktických dovedností, motorické činnosti. ITB nemá časové vymezení. Je vymezen tématy, která jsou otevírána v průběhu celého roku, někdy záměrně, jindy vzhledem k aktuálnímu zájmu dětí. Témata ITB se prolínají, mají různou dobu trvání podle zájmu dětí. Předpokládaná doba většiny témat je jeden týden, ale toto je pouze orientační odhad, záleží vždy na konkrétní situaci a zájmu dětí. Vzdělávací nabídka i výstupy ITB jsou zde pouze nastíněny, blíže jsou rozpracovány v konkrétních tématech. Děti pracují v centrech aktivit s rozmanitou nabídkou činností, logopedická prevence je zařazována průběžně, podle potřeby.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení • učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti • rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

Název integrovaného bloku

Podzim

komunikativní kompetence:

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

sociální a personální kompetence:

- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

činnostní a občanské kompetence:

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

Způsob hodnocení dětí

- portfolia a práce dítěte
- diagnostiky a individuální plány dítěte
- konkrétní zpětná vazba dítěti
- rozhovory a tvorba společných strategií s rodiči, případně spolupráce s odborníky ŠPP, ŠPZ
- komunitní, hodnotící kruh

Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu

Šel zahradník do zahrady (podle ročních období) – souběžně v ITB. Čas na přírodu

- poznáváme krásy přírody, přírodních zákonitostí
- učíme se svým přístupem přírodu chránit, nepoškožovat
- při ochutnávkách ovoce a zeleniny rozvíjíme všechny smysly
- děti si osvojují si základní dovednosti v péči o prostředí ve kterém žijeme Až já budu velká...(povolání, lidské činnosti)
- získáme povědomí o hodnotě lidské práce
- děti zjišťují, čím se zabývají jejich rodiče – budou rozvíjet komunikativní dovednosti
 - zjistíme, jak rozmanité jsou lidské činnosti
- důležitost každé práce Tů, tů, tů, auto už je tu ...
- zopakujeme si základy bezpečnosti silničního provozu a chování v dopravních prostředcích

Název integrovaného bloku	Podzim
	<ul style="list-style-type: none"> • děti poznávají různé dopravní prostředky • učíme se poznávat dopravní značky a řídit se jimi Ukaž co umíš 1 • doplňujeme portfolia • předškoláci se chystají k zápisu do základní školy • děti zjistí jak pokročily – co všechno se naučily • učíme se ohodnotit práci ostatních a sebehodnocení

Podzim	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	práce v centrech aktivit
vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení		hudební činnosti s využitím rytmických hud. nástrojů
zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami		smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstivelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Podzim	vzdělávání	
zorganizovat hru		praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)		hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) praktické činnosti na školní zahradě - péče o prostředí zahrady pohybové činnosti v budově, na školní zahradě, v přírodě, hřišti sebeobslužné činnosti spontánní hra
vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu	přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů	práce v centrech aktivit pohybové činnosti v budově, na školní zahradě, v přírodě, hřišti
zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami	užívat různé pomůcky, nářadí, používá je bezpečným způsobem	práce v centrech aktivit spontánní hra
zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami	postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce	práce v centrech aktivit sebeobslužné činnosti spontánní hra
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno		práce v centrech aktivit

Podzim	vzdělávání	
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)	komunitní a hodnotící kruh
vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách		
domluvit se slovy i gesty, improvizovat	mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí, v případě chybějící slovní zásoby využít gesta, improvizovat	práce v centrech aktivit
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno		komunitní a hodnotící kruh
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí		
poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno		
vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách		
zorganizovat hru		
poznat některá písmena a číslice, popř. slova	osvojení si některých	práce v centrech aktivit

	<p>poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</p>	<p>komunitní a hodnotící kruh</p>
<p>zorganizovat hru</p>		<p>společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému</p>

Podzim	vzdělávání	
	samostatně komunikuje a organizuje činnosti	aktivity podporující sblížení dětí praktické činnosti na školní zahradě - péče o prostředí zahrady pohybové činnosti v budově, na školní zahradě, v přírodě, hřišti komunitní a hodnotící kruh spontánní hra
spolupracovat s ostatními	dokáže spolupracovat na úkolech, v činnostech, předá vlastní zkušenost a přejímá zkušenosti ostatních	smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého praktické činnosti na školní zahradě - péče o prostředí zahrady
spolupracovat s ostatními	přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit	práce v centrech aktivit hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého komunitní a hodnotící kruh
vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení		
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	komunikuje kultivovaným způsobem verbálně i neverbálně	aktivity podporující sblížení dětí aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

Podzim	vzdělávání	
		komunitní a hodnotící kruh
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské skupině)	spontánní hra různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
		běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	schopnost žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)		aktivní naslouchání druhému
chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	má základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti, schopnost projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému	aktivní naslouchání druhému
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí		aktivní naslouchání druhému aktivní naslouchání druhému hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
		komunitní a hodnotící kruh

	prostředí a zvládat jeho změny	
--	-----------------------------------	--

Podzim	vzdělávání	
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	má vytvořené povědomí elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	práce v centrech aktivit vycházky do okolí - pozorování prací na zahrádkách exkurze, besedy přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety komunitní a hodnotící kruh
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)	pečuje o prostředí školní zahrady, třídy MŠ	smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
všimnout si změn a dění v nejbližším okolí		různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích sebeobslužné činnosti
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	pohybuje se bezpečně na chodníku, silnici, vycházkách; reaguje na světelné signály semaforu	hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci		

ZIMA

Název integrovaného bloku	Zima
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem ITB je seznámit děti se světem kultury, umění, tradic, společenského chování a vystupování. Rozvíjet schopnost vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému okolí.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	Tento ITB je více zaměřen na mezilidské vztahy, emoce, společenské chování, kulturu a umění v aktivní formě. ITB nemá časové vymezení. Je vymezen tématy, která jsou otevírána v průběhu celého roku, někdy záměrně, jindy vzhledem k aktuálnímu zájmu dětí. Témata ITB se prolínají, mají různou dobu trvání podle zájmu dětí. Předpokládaná doba většiny témat je jeden týden, ale toto je pouze orientační odhad, záleží vždy na konkrétní situaci a zájmu dětí. Vzdělávací nabídka i výstupy ITB jsou zde pouze nastíněny, blíže jsou rozpracovány v konkrétních tématech. Děti pracují v centrech aktivit s rozmanitou nabídkou činností, logopedická prevence je zařazována průběžně, podle potřeby.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	kompetence k učení: <ul style="list-style-type: none"> • učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
	kompetence k řešení problémů: <ul style="list-style-type: none"> • nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
	komunikativní kompetence: <ul style="list-style-type: none"> • dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
	sociální a personální kompetence: <ul style="list-style-type: none"> • napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
	činnostní a občanské kompetence: <ul style="list-style-type: none"> • má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat • si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Název integrovaného bloku

Zima

Způsob hodnocení dětí

- portfolia a práce dítěte
- diagnostiky a individuální plány dítěte
- konkrétní zpětná vazba dítěti
- rozhovory a tvorba společných strategií s rodiči, případně spolupráce s odborníky ŠPP, ŠPZ
- komunitní, hodnotící kruh

Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu

Masopustní rej

- vyrábíme karnevalové masky, výzdobu školky
- pořádáme karneval, pozveme i přípravné třídy, rodiče
- učíme se ohodnotit snahu druhých
- snažíme se překonat ostych před ostatními při samostatném představení svojí masky
- poznáváme

lidové tradice Čerte,
čerte, čertíku

- děti rozvíjí a oceňují estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární
- seznamujeme se s knihami, učíme se knihy používat, listovat knihou, chovat se ke knihám ohleduplně
- zvyšujeme zájem o psané slovo
 - rozvíjíme fantazii dětí, ale nepodporujeme strach z neznámého – čerti, strašidla Vánoční těšení
- učíme se, že hodnoty citové jsou nadřazeny hodnotám materiálním
- vytváříme drobné dárky pro své blízké
- uspořádáme besídku a vánoční dílnu pro rodiče
- učí se chovat citlivě a ohleduplně ke slabšímu, k rodině, kamarádům
 - přivítáme ve školce

Mikuláše a čerty Malované
vajíčko

- poznáváme lidové zvyky a tradice
- vyzdobíme si školu a vyrobíme si velikonoční přání a dekorace
- naučíme se velikonoční koledy
- respektujeme biorytmus přírody, sledujeme zrození jara a nového života v přírodě

Název integrovaného bloku	Z I M A
	<p>Maminka má svátek</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjíme estetické citění dětí • připravíme dárečky pro maminky • podporujeme lásku k rodině, mamince, respektujeme soukromí rodiny • poznáváme různé role člověka v rodině i spo

ZIMA	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	uvědomovat si vlastní tělo, rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	spontánní hra
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem		přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslav výročí, slavností v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)		tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
		pohybové činnosti
		hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
		pohybové činnosti v budově, na školní zahradě, v přírodě, hřišti

ZIMA	vzdělávání	
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	nacvičit krátký taneček, improvizovat pohyb na hudbu	spontánní hra práce v centrech aktivit přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu pohybové činnosti v budově, na školní zahradě, v přírodě, hřišti
naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	rozvinutí řečových schopností a jazykových dovedností	komunitní a hodnotící kruh
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) - vystoupení pro rodiče	spontánní hra práce v centrech aktivit
naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu	komunitní a hodnotící kruh spontánní hra vystoupení pro rodiče
chápat slovní vtíp a humor	chápat jednoduché hádanky a vtipy, poznat a najít k sobě	komunitní a hodnotící kruh spontánní hra práce v centrech aktivit

	slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu	
	osvojit si některé poznatky a dovednosti, které předcházejí	spontánní hra práce v centrech aktivit

ZIMA	vzdělávání	
projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film	čtení i psaní, zájem o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	tvořivé dílny
přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit	rozvíjet , zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	komunitní a hodnotící kruh práce v centrech aktivit
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	tvořivě řešit problémy, rozvinuté tvořivé myšlení, sebevyjadřovat se	spontánní hra
zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)		práce v centrech aktivit tvořivé díly přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavvy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) pohybové činnosti v budově, na školní zahradě, v přírodě, hřišti

přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky	mít schopnost sebeovládání	komunitní a hodnotící kruh
--	----------------------------	----------------------------

ZIMA	vzdělávání	
uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí		spontánní hra práce v centrech aktivit pohybové činnosti v budově, na školní zahradě, v přírodě, hřišti
uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí	mít schopnost citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	komunitní a hodnotící kruh spontánní hra práce v centrech aktivit
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	rozvíjet poznatky, schopnosti a dovednosti umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	spontánní hra práce v centrech aktivit tvořivé díly tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí		práce v centrech aktivit tvořivé díly tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	kultivovaně mravně i esteticky vnímat, cítit, prožívat	komunitní a hodnotící kruh
naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)		exkurse
těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním		návštěvy muzeí, divadel, koncertů

ZIMA	vzdělávání	
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)		tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinakse chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené	vytvářet prosociální postoje (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	komunitní a hodnotící kruh
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat		spontánní hra
uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je		práce v centrech aktivit přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinakse chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené	rozvítet interaktivní a komunikativní dovednosti verbálních i neverbálních	spontánní hra
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat		práce v centrech aktivit
		exkurse návštěvy muzeí, divadel, koncertů přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)

ZIMA	vzdělávání	
		tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmičké či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností (viz výše)	spontánní hra
naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)		práce v centrech aktivit
		vystoupení pro rodiče
		tvořivé díly
		přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslav výročí, slavností v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
		tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
		pohybové činnosti
		hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
		pohybové činnosti v budově, na školní zahradě, v přírodě, hřišti
chápat slovní vtip a humor	udržet pozornost,	komunitní a hodnotící kruh
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit	vědomě vyslechnout, sledovat příběh	návštěvy muzeí, divadel, koncertů
		receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

Zima	vzdělávání
svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
	aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
	četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

JARO

Název integrovaného bloku	JARO
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem ITB je rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, osvojovat si poznatky o tělovýchově, sportu a zdraví, dbát na bezpečnost a zdraví svoji i ostatních. Zabývá se preventivním programem sociálně patologických jevů.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	Tento ITB je více zaměřen na zvládnutí překážek, odhadnou rizika a síly, na umění pomoc dát i přijmout, na pohybové aktivity . ITB nemá časové vymezení. Je vymezen tématy, která jsou otevírána v průběhu celého roku, někdy záměrně, jindy vzhledem k aktuálnímu zájmu dětí. Témata ITB se prolínají, mají různou dobu trvání podle zájmu dětí. Předpokládaná doba většiny témat je jeden týden, ale toto je pouze orientační odhad, záleží vždy na konkrétní situaci a zájmu dětí. Vzdělávací nabídka i výstupy ItB jsou zde pouze nastíněny, blíže jsou rozpracovány v konkrétních tématech. Děti pracují v centrech aktivit s rozmanitou nabídkou činností, logopedická prevence je zařazována průběžně, podle potřeby.

Název integrovaného bloku	JARO
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích • chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout • chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem • dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
<p>Způsob hodnocení dětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • portfolia a práce dítěte • diagnostiky a individuální plány dítěte • konkrétní zpětná vazba dítěti • rozhovory a tvorba společných strategií s rodiči, případně spolupráce s odborníky ŠPP, ŠPZ • komunitní, hodnotící kruh
<p>Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu</p>	<p>Moje tělo</p>

Název integrovaného bloku	JARO
	<ul style="list-style-type: none"> • zjišťujeme jak funguje lidské tělo – jeho části, orgány ... • připomínáme si co pomáhá ke zvýšení odolnosti proti nemocem • děti se učí pojmenovat části těla, orgány... Cesty ke zdraví – preventivní program <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • věnujeme se osvětě – učíme se o škodlivosti a závislosti na různých drogách (kouření, alkohol, drogy...) • věnujeme se prevenci šikany Malí sportovci • rozlišujeme různé druhy sportů a pohybových činností • děti si rozšiřují slovní zásobu o názvy výstroje, sportovního náčiní, nářadí , poznávají jejich využití • osvojujeme si zdravé životní návyky • rozvíjíme svoje tělesné schopnosti a dovednosti, získáváme povědomí o významu tělesných cvičení, sportech • dbáme na bezpečnost zdraví své i ostatních • budeme intenzivně relaxovat x posilovat tělo

JARO	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka

JARO	vzdělávání	
<p>pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem</p>	<p>má poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p>	<p>komunitní a hodnotící kruh</p>
<p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p>		<p>práce v centrech aktivit</p>
		<p>pohybové činnosti v budově, na školní zahradě, v přírodě, hřišti</p>
		<p>spontánní hra</p>
		<p>lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)</p>
<p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p>	<p>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</p>	<p>komunitní a hodnotící kruh</p>
<p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p>		<p>práce v centrech aktivit</p>

JARO	vzdělávání	
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí		exkurze
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých		tematické vycházky příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí poslech poučných příběhů s různým možným koncem - Co by bylo kdyby.. minimální preventivní program situační učení, hry s nápodobou
popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	komunitní a hodnotící kruh práce v centrech aktivit spontánní hra poslech poučných příběhů s různým možným koncem - Co by bylo kdyby.. situační učení, dramatizace, nápodoba
sledovat a vyprávět příběh, pohádku záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	udrží záměrně pozornost při naslouchání, pochopí smysl vyprávěného příběhu, hledá tvořivě jiná možná	komunitní a hodnotící kruh práce v centrech aktivit poslech poučných příběhů s různým možným koncem - Co by bylo kdyby..

	ukončení příběhu	
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky,	osvojení si některých poznatků a dovedností, které	komunitní a hodnotící kruh práce v centrech aktivit

JARO	vzdělávání	
označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	předcházejí čtení i psaní, rozná důležité piktogramy, dopravní značky, řídí se jimi v zájme bezpečnosti a ochrany zdraví	<p>exkurze</p> <p>tematické vycházky</p> <p>smyslové a psychomotorické hry</p> <p>příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí</p> <p>besedy, exkurze</p> <p>situační učení, hry s nápodobou</p>
pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem	pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek), mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách	<p>komunitní a hodnotící kruh</p> <p>práce v centrech aktivit</p> <p>smyslové a psychomotorické hry</p> <p>besedy, exkurze</p>
mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy	znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek	<p>komunitní a hodnotící kruh</p> <p>práce v centrech aktivit</p>
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí		

JARO	vzdělávání	
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých		pohybové činnosti v budově, na školní zahradě, v přírodě, hřišti
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)		<p>smyslové a psychomotorické hry</p> <p>příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků</p> <p>příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí</p> <p>poslech poučných příběhů s různým možným koncem - Co by bylo kdyby..</p> <p>situační učení, dramatizace, nápodoba</p> <p>minimální preventivní program</p> <p>besedy, exkurze</p> <p>situační učení, hry s nápodobou</p>
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.	projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám, bránit se projevům násilí	komunitní a hodnotící kruh
chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)		práce v centrech aktivit
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)		minimální preventivní program

JARO	vzdělávání	
<p>odmítnout komunikaci, která je mu nepřijemná</p> <p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p>		<p>situační učení, hry s nápodobou</p>
<p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p>	<p>chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)</p>	<p>komunitní a hodnotící kruh</p> <p>práce v centrech aktivit</p>

JARO	vzdělávání	
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)		pohybové činnosti v budově, na školní zahradě, v přírodě, hřišti
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí		minimální preventivní program
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)		situační učení, hry s nápodobou
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)		
všímat si změn a dění v nejbližším okolí		
řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“	znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při	komunitní a hodnotící kruh
		práce v centrech aktivit

JARO	vzdělávání	
<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>	<p>přecházení, rozumět světelné signalizaci)</p>	<p>minimální preventivní program situační učení, hry s nápodobou</p>
<p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p>	<p>uvědomovat si, co je nebezpečné, vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)</p>	<p>komunitní a hodnotící kruh</p>
<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p>		<p>práce v centrech aktivit</p>
<p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p>		<p>pohybové činnosti v budově, na školní zahradě, v přírodě, hřišti</p>
<p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p>		<p>minimální preventivní program</p>
<p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p>		<p>besedy, exkurze</p>

JARO	vzdělávání	
<p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>		
<p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p>		
<p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p>	<p>tvůrčím způsobem řeší situace, problémy, hledá nová řešení</p>	<p>komunitní a hodnotící kruh práce v centrech aktivit pohybové činnosti v budově, na školní zahradě, v přírodě, hřišti minimální preventivní program</p>
<p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům</p>	<p>přiměřená samostatnost v rozhodování, činnostech</p>	<p>komunitní a hodnotící kruh práce v centrech aktivit pohybové činnosti v budově, na školní zahradě, v přírodě, hřišti spontánní hra lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) smyslové a psychomotorické hry</p>

JARO	vzdělávání	
(vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)		příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.	rozumí běžným projevům emocí,	práce v centrech aktivit
chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)	dovede se podle nich zachovat, zachovat si odstup nebo projevit účast, nabídnout pomoc	minimální preventivní program
porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých		besedy, exkurze
porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad		situační učení, hry s nápodobou

LÉTO

Název integrovaného bloku	LÉTO
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem ITB je podpořit zvědavost a zájem o získávání nových poznatků a chuť se učit. Vnímat rozmanitost života na Zemi i ve Vesmíru.
Obsahové, časové a organizační vymezení integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)	Tento ITB se více věnuje pokusům a objevům, objevování nových informací o světě kolem nás. ITB nemá časové vymezení. Je vymezen tématy, která jsou otevírána v průběhu celého roku, někdy záměrně, jindy vzhledem k aktuálnímu zájmu dětí. Témata ITB se prolínají, mají různou dobu trvání podle zájmu dětí. Předpokládaná doba většiny témat je jeden týden, ale toto je pouze orientační odhad, záleží vždy na

Název integrovaného bloku	LÉTO
	<p>konkrétní situaci a zájmu dětí. Vzdělávací nabídka i výstupy ITB jsou zde pouze nastíněny, blíže jsou rozpracovány v konkrétních tématech. Děti pracují v centrech aktivit s rozmanitou nabídkou činností, logopedická prevence je zařazována průběžně, podle potřeby.</p>
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.) • ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky • zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
<p>Způsob hodnocení dětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • portfolia a práce dítěte • diagnostiky a individuální plány dítěte • konkrétní zpětná vazba dítěti • rozhovory a tvorba společných strategií s rodiči, případně spolupráce s odborníky ŠPP, ŠPZ • komunitní, hodnotící kruh
<p>Poznámky k integrovanému bloku v rámci</p>	<p>Chytré knihy</p>

Název integrovaného bloku	LÉTO
vzdělávacího obsahu	<ul style="list-style-type: none"> • dítě rozvíjí a oceňuje estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární • seznamujeme se s knihami, učíme se knihy používat, listovat knihou, chovat se ke knihám ohleduplně <ul style="list-style-type: none"> • zvyšujeme zájem o psané slovo <p>Ukaž co už umíš 2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • doplňujeme portfolia • předškoláci se chystají k zápisu do základní školy • děti zjistí jak pokročily – co všechno se naučily • učíme se ohodnotit práci ostatních a <p>sebehodnocení Živá a neživá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> • formou pokusů poznáváme přírodní zákonitosti • poznáváme různé materiály, rozlišujeme je • učíme se rozlišit přírodu na živou a neživou - chráníme životní prostředí Tajemství Vesmíru + Jak plyne čas <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • vytváříme si základy pro práci s informacemi – knihy, encyklopedie, obrazový materiál • získáváme povědomí o existenci Vesmíru • poznáváme denní doby, střídání dne a noci, ročních období.... • zjišťujeme jak člověk roste, stárne • poznáváme vliv času na živou i neživou přírodu – stárnutí, únava materiálu, <p>hniloba ... Jaké bude počasí ?</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímáme čas a časovou posloupnost, co kdy děláme • poznáváme zákonitosti střídání dne a noci, ročních období • zjišťujeme jak počasí ovlivňuje přírodu i člověka • experimentujeme s <p>barvami Barevný svět</p> <ul style="list-style-type: none"> • děti poznávají barvy kolem nás • formou pokusů, experimentů míchají různé barvy • v přírodě hledají barvy a jejich odstíny, materiály, tvary

Název integrovaného bloku	Čas pro objevy
	<ul style="list-style-type: none"> využívají rozličné výtvarné techniky

LÉTO	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimati si (nového, změněného, chybějícího)	využívat všech smyslů k poznávání a učení	práce v centrech aktivit - větší zaměření na centrum knihy a písmena, na pokusy a objevy
vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)		manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
		společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
		činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
		činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce); grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
		přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování

LÉTO	vzdělávání	
		<p>záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí</p> <p>činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní</p> <p>komunitní a hodnotící kruh</p> <p>aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)</p>
zachovávat správné držení těla	zachovávat správné držení těla, zvyšovat si fyzickou i psychickou zdatnost	<p>spontánní hra</p> <p>pohybové činnosti v MŠ, na zahradě MŠ, hřišti, v přírodě</p>
formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat	učit se zájmem, vyhledávat nové informace, mít radost z učení	práce v centrech aktivit - větší zaměření na centrum knihy a písmena, na pokusy a objevy
prožívat radost ze zvládnutého a poznaného		společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně		činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

LÉTO	vzdělávání	
vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení		činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce); grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)		<p>přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování</p> <p>záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí</p> <p>aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)</p> <p>praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)</p>
formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat	nebát se zeptat na to, co nevím, oč mám zájem	společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)		činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení		komunitní a hodnotící kruh

Čas pro objevy	vzdělávání	
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	záměrně řídit svoje chování podle svých schopností, dovedností	práce v centrech aktivit - větší zaměření na centrum knihy a písma, na pokusy a objevy
uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)		<p>pohybové činnosti v MŠ, na zahradě MŠ, hřišti, v přírodě</p> <p>manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním</p> <p>experimenty</p>
<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p>		respektovat odlišné názory, postoje, odlišnosti lidí v barvě pleti, jazyka...nepoužívat projevy rasismu
<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>	chovat se podle pravidel společenského chování, odlišovat normy používané v rodině, MŠ, na veřejnosti	

Čas pro objevy	vzdělávání	
<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p>		<p>činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní</p> <p>komunitní a hodnotící kruh</p>
<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p>	<p>respektovat a dodržovat pravidla</p>	<p>spontánní hra</p>
<p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>		<p>práce v centrech aktivit - větší zaměření na centrum knihy a písmena, na pokusy a objevy</p>
		<p>pohybové činnosti v MŠ, na zahradě MŠ, hřišti, v přírodě</p>
		<p>manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním</p>
		<p>společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)</p>
		<p>aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)</p>
		<p>experimenty</p>
<p>praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)</p>		

Čas pro objevy	vzdělávání	
<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p>	<p>se zájmem bezpečně experimentovat</p>	<p>spontánní hra</p>
<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p>		<p>práce v centrech aktivit - větší zaměření na centrum knihy a písmena, na pokusy a objevy</p>
<p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p>		<p>pohybové činnosti v MŠ, na zahradě MŠ, hřišti, v přírodě</p>
<p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimat si (nového, změněného, chybějícího)</p>		<p>manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním</p>
<p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p>		<p>činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce); grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen</p>
<p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p>		<p>experimenty</p>

Čas pro objevy	vzdělávání	
záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost		praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	využívat dostupných možností ke sběru informací, učení	společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi		činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)		činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazy); grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)		přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

Čas pro objevy	vzdělávání	
		komunitní a hodnotící kruh aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)	vyjadřovat se prostřednictvím výtvarného a grafického zpracování(zápisu piktogramů, číslic, písmen)	experimenty aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

6.4.2 Čas pro přírodu

Název integrovaného bloku	Čas pro přírodu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Hlavním záměrem ITB je probudit pocit sounáležitosti s živou i neživou přírodou rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách. Pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i naopak poškozovat a ničit. Rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou.
Obsahové, časové a organizační	Tento blok se více zaměřuje na sounáležitost s přírodou, pobyt v přírodě. ITB nemá časové

vymezení

vymezení. Je

Název integrovaného bloku	Čas pro přírodu
<p>integrovaného bloku (specifické informace o integrovaném bloku důležité pro jeho realizaci)</p>	<p>vymezen tématy, která jsou otevírána v průběhu celého roku, někdy záměrně, jindy vzhledem k aktuálnímu zájmu dětí. Témata ITB se prolínají, mají různou dobu trvání podle zájmu dětí. Předpokládaná doba většiny témat je jeden týden, ale toto je pouze orientační odhad, záleží vždy na konkrétní situaci a zájmu dětí.</p> <p>Vzdělávací nabídka i výstupy ITB jsou zde pouze nastíněny, blíže jsou rozpracovány v konkrétních tématech. Děti pracují v centrech aktivit s rozmanitou nabídkou činností, logopedická prevence je zařazována průběžně, podle potřeby.</p>
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
<p>Způsob hodnocení dětí</p>	<ul style="list-style-type: none"> portfolia a práce dítěte diagnostiky a individuální plány dítěte konkrétní zpětná vazba dítěti rozhovory a tvorba společných strategií s rodiči, případně spolupráce s odborníky ŠPP, ŠPZ komunitní, hodnotící kruh

Název integrovaného bloku	Čas pro přírodu
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	<p><u>Rok zahrádce - jaro, léto, podzim, zima</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • učíme se lásce k přírodě živé i neživé, sounáležitosti s přírodou • pozoruje změny na zahrádce v souvislosti se změnou počasí, střídání ročních období • poznáváme květiny a jejich barvy, tvary, velikost... • zjišťujeme co je potřeba pro růst rostlin • získáváme povědomí o práci na zahradě, o pozitivním i negativním vlivu lidské činnosti na okolí <u>Kouzelný les a louka - jaro, léto, podzim, zima</u> <ul style="list-style-type: none"> • děti poznávají život na louce a v lese • učíme se jména zvířat, názvy stromů, rostlin • rozlišujeme nadřazené kategorie (např. listnaté x jehličnaté) • zjišťujeme důležitost lesů, stromů a rostlin, živočichů pro člověka a život na planetě • využíváme přírodniny k různým činnostem, výzdobě MŠ <u>Teče voda, teče, po kamení skáče</u> <ul style="list-style-type: none"> • děti poznávají koloběh vody v přírodě • formou pokusů a objevu poznávají různá skupenství vody • učíme se vážit vody, šetřit vodou • poznáváme význam vody pro život nejen člověka, ale všeho živého • poznáváme život ve vodě i u vody <u>Kam co patří – pečujeme o svět kolem nás</u> <ul style="list-style-type: none"> • pečujeme o životní prostředí kolem nás, prostředí mateřské školy, zahrady • třídíme odpad • využíváme pro svoje dílny a ateliér rozličné a mnohdy nepotřebné materiály • ekologie • poznáváme krásy přírody

Čas pro přírodu	vzdělávání
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení

Čas pro přírodu	vzdělávání	
	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
<p>být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p>	<p>mít úctu k přírodě, pečovat o ni</p>	<p>pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)</p> <p>ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)</p> <p>smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí</p> <p>přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)</p> <p>přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety</p> <p>práce v centrech aktivit</p> <p>třídění odpadu</p> <p>péče o životní prostředí - školní zahrady, prostředí MŠ</p>
<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p>	<p>vědomě třídit odpady</p>	<p>ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)</p>

Čas pro přírodu	vzdělávání	vzdělávání
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)		třídění odpadu
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	poznat zvířata, rozdělit do skupin podle výskytu	pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)		přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) exkurze, návštěvy zahrad, zoo koutků, přírodovědných stanic
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)	poznat a pojmenovat nejznámější květiny, stromy, které můžeme vidět kolem nás	pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) exkurze, návštěvy zahrad, zoo koutků, přírodovědných stanic
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zachovávat správné držení těla	chovat se přiměřeně a bezpečně v přírodě, umí se pohybovat bezpečně v terénu	přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety pobyty v přírodě, tematické vycházky
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)		exkurze, návštěvy zahrad, zoo koutků, přírodovědných stanic
vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově)	využívat všech smyslů k poznávání, zkoumání	pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)

Čas pro přírodu	vzdělávání	
rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)		<p>aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci, přírodě, na hřišti, v parku</p> <p>práce v centrech aktivit</p> <p>pokusy a objevy</p> <p>práce s obrazovým materiálem</p> <p>pozorování a zaznamenávání počasí</p> <p>exkurze, návštěvy zahrad, zoo koutků, přírodovědných stanic</p>
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)	zacházet šetrně s pomůckami, předměty a vědět, že i takto se dá chránit životní prostředí	ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)		smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.		
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)	rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky sladké, kyselé, hořké,	práce v centrech aktivit
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)		pobyt v přírodě, tematické vycházky
		pokusy a objevy práce s obrazovým materiálem

	vůni koření, různých pochutin)	
--	-----------------------------------	--

Čas pro přírodu	vzdělávání	
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimat si (nového, změněného, chybějícího)	rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost	práce v centrech aktivit pobyť v přírodě, tematické vycházky pokusy a objevy
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím	ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho		smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)		komunitní a hodnotící kruh
		práce v centrech aktivit pobyť v přírodě, tematické vycházky péče o životní prostředí - školní zahrady, prostředí MŠ exkurze, návštěvy zahrad, zoo koutků, přírodovědných stanic
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu, zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho	tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu, četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
		práce v centrech aktivit

vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s	záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i	tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu, četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a
---	--	---

	nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu),	poučením
--	--	----------

Čas pro přírodu	vzdělávání	vzdělávání
jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii), výtvarně ztvárnit pocity	spontánní hra komunitní a hodnotící kruh práce v centrech aktivit
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)	zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek	sluchové hry
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	uplatňovat postřeh a rychlost	sluchové hry
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech,	tvůrčí činnosti výtvarné, rukodělné

	experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti	
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí	činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu tvůrčí činnosti výtvarné, rukodělné

Čas pro přírodu	vzdělávání	
porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	rozlišovat a používat základní prostorové pojmy, rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů, orientovat se v řadě,	aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci, přírodě, na hřišti, v parku
sledovat očima zleva doprava	orientovat se v prostoru podle slovních pokynů	komunitní a hodnotící kruh práce v centrech aktivit třídění odpadu pokusy a objevy práce s obrazovým materiálem
porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	orientovat se v časových údajích v rámci dne, rozlišovat základní časové údaje plynutí času, roční období	komunitní a hodnotící kruh
sledovat očima zleva doprava		práce v centrech aktivit práce s obrazovým materiálem pozorování a zaznamenávání počasí
poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma	hovořit gramaticky správně, mít	ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech	rozvinutou slovní zásobu a vědomě ji využívat	tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu, četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
utvořit jednoduchý rým		komunitní a hodnotící kruh

Čas pro přírodu	vzdělávání	
rozhodovat o svých činnostech	samostatně si vybrat činnost, nést zodpovědnost za výběr a průběh	práce v centrech aktivit činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu